

מבט לטרור: חזבאללה, לבנון וסוריה 2024 ביולי 15-22

הזירה הצפונית

- 1,978 תקיפות
- 363 הרוגים לחזבאללה
- 79 לארגונים אחרים
- 5 ללא שיוך ארגוני
- הרוג אחד לצבא לבנון
- הרוג אחד לכוחות ביטחון הפנים הלבנוני

* סיכום נתונים החל מ-8 באוקטובר 2023

עיקרים

- ◀ בשבוע האחרון קיבל חזבאללה אחריות על ביצוע **44 תקיפות** נגד יעדים צבאיים ואזרחיים בצפון ישראל, בהם יישובים שלא הותקפו עד כה. גם "הפלוגות הלבנוניות להתנגדות לכיבוש הישראלי" וחמאס-לבנון קיבלו אחריות על תקיפות נגד יעדים צבאיים. שני חיילי צה"ל נפצעו בתקיפות, נזק רב נגרם לרכוש.
- ◀ כלי טיס של חיל האוויר תקפו יעדים ופעילים של חזבאללה בדרום לבנון ובבקעת הלבנון, בהם מפקד יחידה בכוח רצ'ואן. חזבאללה הודיע על שבעה פעילים שנהרגו בתקיפות. כמו כן, צה"ל סיכל פעיל טרור בכיר שהשתייך לאלג'מאעה אלסלאמיה ולחמאס-לבנון.
- ◀ נמשכו ההכנות של חזבאללה ו"ציר ההתנגדות" לקראת אפשרות של הסלמה בלחימה.
- ◀ מזכ"ל חזבאללה, חסן נצראללה, איים לפגוע ביישובים חדשים בישראל בתגובה לפגיעה באזרחים לבנונים והבטיח כי חזבאללה ישקם את היישובים בדרום לבנון. בהקשר זה נמסר כי חזבאללה הגביר את הסיוע לתושבי הדרום ולעקורים לנוכח ההערכה כי המלחמה תימשך עוד זמן רב.
- ◀ הרשויות בספרד ובגרמניה חשפו רשת חזבאללה שעסקה ברכש חלקים עבור כלי טיס בלתי מאוישים ששימשו לתקיפות נגד ישראל.
- ◀ דווח כי ההצעה הלבנונית להסדר בדרום לבנון כוללת הפסקת "ההפרות" הישראליות, פריסת צבא לבנון מדרום לנהר הליטאני והשלמת ההסכם סביב נקודות הגבול השנויות במחלוקת.
- ◀ סוריה: איש עסקים סורי המקורב למשטר ול"ציר ההתנגדות" נהרג בתקיפה שמיוחסת לישראל.

דרום לבנון

◀ בשבוע האחרון (15-22 ביולי 2024, נכון לשעה 12:00), קיבל חזבאללה אחריות על ביצוע **44 תקיפות** נגד יעדים צבאיים ואזרחיים בצפון ישראל, לעומת 43 תקיפות בשבוע הקודם. התקיפות בוצעו באמצעות טילים נגד טנקים (נ"ט), פגזים, כלי טיס בלתי מאוישים (כטב"מים) ורקטות מסוגים שונים, ובהן רקטות כבדות. שני חיילי צה"ל נפצעו בתקיפות. להלן התפתחויות בולטות:

◆ **תקיפות נגד יישובים חדשים:** ב-19 ביולי 2024, תקף חזבאללה לראשונה את היישובים אבירים, מנות ונוה זיו בגליל המערבי באמצעות רקטות (מסוג קטיושה). בהודעות הארגון נאמר כי מדובר בתגובה על פגיעה באזרחים בתקיפות צה"ל בעיירות צפד אלבטיח¹, מג'דל סלם ושקרא בדרום לבנון. חזבאללה גם הזהיר כי במקרה של תקיפה נגד אזרחים, התגובה תופנה לעבר יישובים חדשים, וזאת בהתאם לאיום שהציג מזכ"ל הארגון, חסן נצראללה, בנאומו ב-17 ביולי 2024 (ראו בהמשך) (ערוץ הטלגרם של זרוע ההסברה הקרבית של חזבאללה, 19 ביולי 2024). עם זאת, חזבאללה לא חרג מטווח הפעילות שלו במסגרת "משוואת ההרתעה"¹.

◆ **הכנסה לשימוש של אמצעי לחימה חדשים:** ב-19 ביולי 2024, הודיע חזבאללה כי בתקיפה נגד מוצב צה"ל בהר דב, נעשה שימוש ברקטה כבדה מדגם ואבל. נמסר כי מדובר ברקטה מייצור עצמי של חזבאללה וכי היא גרמה להרס של חלק מהמוצב (ערוץ הטלגרם של זרוע ההסברה הקרבית של חזבאללה, 19 ביולי 2024). דווח כי מדובר ברקטה שמשתייכת לסדרת הרקטות הכבדות מדגם ברכאן, אולם היא כבדה יותר עם ראש קרב של אלף ק"ג ובעלת כוח הרס גדול יותר (אלמיאדין, 19 ביולי 2024; חשבון X של מחמד עלוש, 20 ביולי 2024); ב-19 ביולי 2024, גם נמסר על שימוש ראשון בתותחי שדה שמגיעים לטווח של 9.5 ק"מ במסגרת תקיפה נגד עמדות תותחנים בגליל המערבי (ערוץ הטלגרם של זרוע ההסברה הקרבית של חזבאללה, 19 ביולי 2024; חשבון X של Leb Now ביולי 2024).

◀ להלן פירוט התקיפות (ערוץ הטלגרם של זרוע ההסברה הקרבית של חזבאללה, 15-22 ביולי 2024):

◆ 22 ביולי 2024 (עד השעה 12:00): לא פורסמה קבלת אחריות על תקיפות. יורטו כטב"מים ששוגרו לצפון רמת הגולן (דובר צה"ל, 22 ביולי 2024).

¹ להרחבה, ראו מחקר של מרכז המידע מתאריך 11 ביולי 2024: "[מדיניות הפעלת הכוח של חזבאללה בלחימה נגד ישראל](#)".

◆ 21 ביולי 2024 (עד השעה 15:50): בוצעו שש תקיפות. כטב"ם פגע בגן ילדים בחניתה, ללא נפגעים; פגיעה במבנה בית ספר בקיבוץ דפנה, ללא נפגעים; דווח על נפילת רקטות באצבע הגליל. לא היו נפגעים ושריפות פרצו בעקבות הנפילות (דובר צה"ל ותקשורת ישראלית, 21 ביולי 2024).



מימין: כטב"ם נפץ ששוגר לעבר עמדת תותחנים (ערוץ הטלגרם של זרוע ההסברה הקרבית של חזבאללה, 21 ביולי 2024). משמאל: פגיעה במבנה בית ספר בקיבוץ דפנה (כבאות והצלה, 21 ביולי 2024)

◆ 20 ביולי 2024: בוצעו ארבע תקיפות. כשישים שיגורי רקטות בוצעו לעבר רמת הגולן, הגליל העליון והגליל המערבי; שני חיילים נפצעו באורח קל ובינוני מפגיעת כטב"ם בצפון רמת הגולן; דווח על פגיעה ישירה במפעל בקיבוץ עמיר; שריפה פרצה בשמורת הבניאס כתוצאה מנפילות, חמישים דונם עלו באש (דובר צה"ל ותקשורת ישראלית, 20 ביולי 2024).

◆ 19 ביולי 2024: לפחות 65 רקטות שוגרו לעבר ישראל, חלקן יורטו ואחרות נפלו בשטחים פתוחים; דווח על נפילת רקטות במטולה, מרגליות ומשגב עם, טיל נ"ט פגע במבנה במנרה, כטב"ם פגע באיילת השחר; (דובר צה"ל ותקשורת ישראלית, 19 ביולי 2024).

◆ 18 ביולי 2024: בוצעו תשע תקיפות. יורטו כטב"מים ששוגרו לשטח ישראל.

◆ 17 ביולי 2024: בוצעה תקיפה אחת. 15 רקטות שוגרו לאזור נהריה, מרביתן יורטו והשאר נפלו בשטחים פתוחים. לא היו נפגעים (דובר צה"ל, 17 ביולי 2024).

◆ 16 ביולי 2024: בוצעו ארבע תקיפות. עשרות שיגורי רקטות לעבר ישראל, מרבית הרקטות יורטו, חלקן נפלו בקריית שמונה ובשטחים פתוחים. לא היו נפגעים (דובר צה"ל ותקשורת ישראלית, 16 ביולי 2024).

◆ 15 ביולי 2024 (מהשעה 12:00): בוצעו ארבע תקיפות.

קבלת אחריות של "הפלוגות הלבנוניות להתנגדות"

◆ ב-19 ביולי 2024, קיבל "חדר המבצעים של הפלוגות הלבנוניות להתנגדות לכיבוש הישראלי", זרוע של חזבאללה המורכבת מתושבים לבנונים שאינם שיעים, אחריות על תקיפת מוצב צה"ל באמצעות טילי נ"ט ופגזי תותח. בדומה לקבלת האחריות על התקיפה הראשונה של הארגון ב-12 ביולי 2024, גם הפעם נמסר כי

"הפלוגות הלבנוניות" מתחייבות בפני העם הלבנוני "להמשיך בהתנגדות עד הניצחון והשחרור" (ערוץ הטלגרם של זרוע ההסברה הקרבית של חזבאללה, 19 ביולי 2024).

◀ ב-15 ביולי 2024, פרסמו "הפלוגות הלבנוניות להתנגדות לכיבוש הישראלי" הודעה רשמית, בה נאמר כי מאז ה-8 באוקטובר 2023, כאשר החלה הלחימה בדרום לבנון, פעילי הארגון נוכחים בשטח ומבצעים משימות תמיכה לוגיסטיות, שגם גבו הרוגים ופצועים. עם זאת, לנוכח ההתפתחויות בשטח, הוחלט להכריז כי הפלוגות גם עוסקות "בהתמודדות ישירה עם כל איום". בהודעה צוין כי הארגון מעוניין להעביר מסר כי העם הלבנוני לא יוותר על זכותו להגן על אדמתו וריבונותו וכי הצעירים הלבנונים לא יישארו ניטרליים לאור האיומים. עוד נמסר כי הארגון נמצא במוכנות גבוהה להתמודד עם כל איום או "ניסיון מטופש של האויב" (אלמיאדין, 15 ביולי 2024).

◀ מקורות מסרו כי ל"פלוגות הלבנוניות להתנגדות לכיבוש הישראלי" יש יותר מעשרת אלפים לוחמים, רובם סונים. בנוסף לכך, דווח כי מאז תחילת הלחימה בדרום לבנון, נמצאים לוחמי הארגון במוצבים העורפיים בגבול ופועלים בתחום התמיכה הלוגיסטית (MTV, 16 ביולי 2024).

קבלת אחריות של חמאס-לבנון

◀ ב-20 ביולי 2024, קיבלו גדודי עז אלדין אלקסאם, הזרוע הצבאית של חמאס, אחריות על שיגור מטח רקטות מדרום לבנון לעבר בסיס צה"ל באזור שומרה שבגליל העליון, בתגובה ל"מעשי הטבח באזרחים ברצועת עזה" (ערוץ הטלגרם של גדודי עז אלדין אלקסאם, 20 ביולי 2024).

תקיפות צה"ל

◀ בתגובה לפעילות חזבאללה, תקפו מטוסי קרב וכטב"מים של חיל האוויר יעדים ופעילים של חזבאללה בדרום לבנון ובבקעת הלבנון. בין היעדים שהותקפו: חוליות חמושות, תשתיות טרור, מבנים צבאיים, מחסנים של אמצעי לחימה (אמל"ח) ובהם רקטות, עמדות תצפית, עמדות שיגור ומשגרי רקטות (דובר צה"ל, 15-21 ביולי 2024).



מימין: תקיפה מחסני אמל"ח בעדלון (חשבון X של מחמד אלעבידי, 20 ביולי 2024); משמאל: הריסות מחסן האמל"ח (חשבון X של Ahmad Farhat, 19 ביולי 2024)

◀ כלי טיס של חיל האוויר ביצעו סיכולים ממוקדים נגד פעילים בחזבאללה:

◆ ב-18 ביולי 2024, נהרג חסן עלי מהנא, פעיל ביחידת ההנדסה של חזבאללה בגזרת קאנא, בתקיפה באזור מרימין. נמסר שמהנא השתתף בתכנון ובהוצאה לפועל של פעולות טרור נגד מדינת ישראל (דובר צה"ל, 18 ביולי 2024). דווח כי כטב"ם ישראלי שיגר טיל לעבר כלי רכב במרחב צדיקין (Saddiqin), כעשרה ק"מ מצפון לזרעית, אך לא פגע בה. הנהג יצא ורץ לעבר שדה סמוך ואז שיגר הכטב"ם שלושה טילים לעבר השדה ופגע בו (אלאח'באר, 18 ביולי 2024). חזבאללה אישר כי בתקיפה נהרג חסן עלי מהנא, המכונה אבו האדי, יליד 1984, מהעיירה ג'באל אלבטם (Jbal Al-Botm) בדרום לבנון (ערוץ הטלגרם של זרוע ההסברה הקרבית של חזבאללה, 18 ביולי 2024).



מימין: התקיפה נגד חסן עלי מהנא (דובר צה"ל, 18 ביולי 2024); משמאל: חסן עלי מהנא (ערוץ הטלגרם של זרוע ההסברה הקרבית של חזבאללה, 18 ביולי 2024)

◆ ב-18 ביולי 2024, הותקפה מפקדה של כוח רצ'ואן, בה שהו מחבלים של חזבאללה, באזור ג'מיג'מה, ומפקדה נוספת של הארגון במג'דל סלם. בתקיפה נהרגו עלי ג'עפר מעתוק, ששימש מפקד יחידה בתחום המבצעים בכוח רצ'ואן, ומפקד נוסף בתחום המבצעים בגזרת חג'יר, לצד פעילים נוספים בכוח רצ'ואן. נמסר כי שני המפקדים היו מעורבים בקידום פיגועים נגד ישראל (דובר צה"ל, 19 ביולי 2024). דווח כי מלבד מעתוק, נהרגו שלושה פעילי חזבאללה נוספים (חשבון X של Dr. Ahmad Yassine, 18 ביולי 2024). חזבאללה אישר כי בתקיפה נהרג עלי ג'עפר מעתוק, המכונה חביב מעתוק, יליד 1978, מציר אלע'רביה בדרום לבנון (ערוץ הטלגרם של זרוע ההסברה הקרבית של חזבאללה, 19 ביולי 2024).



מימין: הריסות מבנה במג'דל סלם (חשבון X של Noura, 18-19 ביולי 2024); משמאל: עלי ג'עפר מעתוק (ערוץ הטלגרם של זרוע ההסברה הקרבית של חזבאללה, 19 ביולי 2024)

הרוגים נוספים לחזבאללה

◀ חזבאללה דיווח על מותם של חמישה פעילים נוספים (ערוץ הטלגרם של זרוע ההסברה הקרבית של חזבאללה, 15-21 ביולי 2024):

- ◆ מצטפא חסן פואז, המכונה פדאא', יליד 1975, מדבעאל (Deb'aal) בדרום לבנון.
- ◆ יאסין חסין חסין, המכונה אבו זהראא', יליד 2006 מחולא.
- ◆ אחמד עלי מוסא, המכונה כראר, יליד 1985 מחולא.
- ◆ עאמר ג'מיל דאע'ר, המכונה עבאס, יליד 1964, מבנת ג'ביל בדרום לבנון.
- ◆ מחמד חסן מצטפא, המכונה מרתצ'א, יליד 1987, מעיתרון בדרום לבנון.



הרוגי חזבאללה (ערוץ הטלגרם של זרוע ההסברה הקרבית של חזבאללה, 15-21 ביולי 2024)

סיכול בכיר באלג'מאעה אלאסלאמיה

◀ ב-18 ביולי 2024, הודיע ארגון אלג'מאעה אלאסלאמיה, שלוחת תנועת "האחים המוסלמים" בלבנון, על מותו של מחמד חאמד ג'בארה, המכונה אבו מחמוד, שהיה מפקד בכיר בכוחות אלפג'ר, הזרוע הצבאית של הארגון, בתקיפה ישראלית במערב בקעת הלבנון (ערוץ הטלגרם של אלג'מאעה אלאסלאמיה, 18 ביולי 2024). במקביל, הודיעה הזרוע הצבאית של חמאס, על מותו של ג'בארה, מהעיירה אלקרעון שבבקעא המערבית, וכינתה אותו "מפקד" (ערוץ הטלגרם של גדודי עז אלדין אלקסאם, 18 ביולי 2024).

◀ ארונו של ג'בארה נעטף עם דגל לבנון, סמל ארגון אלג'מאעה אלאסלאמיה, דגל גדודי עז אלדין אלקסאם והדגל הפלסטיני (חשבון X של מחמד עבד אלעזיז-עזה, 19 ביולי 2024). כמו כן, פורסמו תעודת הזהות של ג'בארה ותעודת מילואים של כוחות ביטחון הפנים הלבנוניים, בתוקף עד 5 באפריל 2028, ולפיה ג'בארה היה קצין בגמלאות בדרגת מלאזם (סגן משנה). נטען כי לבנון מעניקה כיסוי לפעילי טרור באמצעות מתן תעודה של כוחות ביטחון הפנים במדינה (חשבון X של תנט'ים ת'ואר לבנאן, 19 ביולי 2024).

דובר צה"ל אישר כי כלי טיס של חיל האוויר תקף את ג'בארה במרחב בקעת הלבנון. לפי ההודעה, ג'בארה השתייך לחמאס בלבנון, ובמסגרת תפקידו, הוא היה אחראי לקידום פיגועים ושיגורים מלבנון לישראל, חלקם בשיתוף פעולה עם אלג'מאעה אלאסלאמיה בלבנון (דובר צה"ל, 18 ביולי 2024).



מימין לשמאל: המודעה של אלג'מאעה אלאסלאמיה על מותו של מחמד חאמד ג'בארה (ערוץ הטלגרם של אלג'מאעה אלאסלאמיה, 18 ביולי 2024); הודעת הזרוע הצבאית של חמאס (ערוץ הטלגרם של גדודי עז אלדין אלקסאם, 18 ביולי 2024); משמאל: ארונו של ג'בארה (חשבון X של מחמד עבד אלעזיז-עזה, 19 ביולי 2024); תעודת הקצין ותעודת הזהות של ג'בארה (חשבון X של תנטי'ם ת'ואר לבנאן, 19 ביולי 2024)

היערכות חזבאללה למלחמה

מקורות מקורבים לציר ההתנגדות מסרו כי התקיימו פגישות בין בכירים ב"ציר", חלקן בבגדאד, בנוכחות מפקד כוח קדס, אסמאעיל קאא'ני, בהן שוחחו על האפשרויות להרחבת החזית נגד ישראל ועל האפשרות שישראל תרחיב את תקיפותיה נגד לבנון. לפי "מקורבים" לאיראנים, כל הסלמה מצד ישראל נגד חזבאללה תביא לכניסת כוחות וארגונים נוספים לעימות. "מקורות מקורבים" לחמאס וחזבאללה הוסיפו כי חזבאללה יסלים את פעולותיו אם ישראל תסלים את פעילותה ברצועת עזה, אולם הוא יפסיק את הלחימה אם תהיה הפסקת אש ברצועה (אלמדן, 19 ביולי 2024).

לפי דיווח שמהימנותו אינה ברורה, ב-10 ביולי 2024 הגיעה ללבנון, בתיאום עם חזבאללה, תגבורת של צבא סוריה, הכוללת כ-175 לוחמים משורות דיוויזיה 4, משמר הרפובליקה, דיוויזיה 25 ודיוויזיה 15 של הכוחות המיוחדים. עוד דווח כי ב-16 ביולי 2024, נכנסה תגבורת נוספת שכללה כ-300 לוחמים וכן שבעה טנקים ולמעלה מעשרים כלי רכב צבאיים, בהם משוריינים שחלקם מצוידים במקלעים אוטומטיים, תחמושת ונשק, בנוסף למספר מערכות טילים, ומשגרי רקטות. לפי הדיווח, התגבורת נשלחת לקראת אפשרות שתפרוץ מלחמה כוללת נגד לבנון והכוחות נמצאים תחת פיקוחו של לווא' (אלוף) צאלח עבדאללה, מפקד חטיבה 25 של מודיעין חיל האוויר (Political Keys, 16 ביולי 2024).

קשיי חזבאללה במניעת סיכונים

מצטפא אסעד, חוקר לעניינים צבאיים ואסטרטגיים, ציין כי ישראל משתמשת בכל אמצעי הטכנולוגיה שברשותה ומנצלת את הפרצות הביטחוניות כדי לעקוב אחר תנועותיהם של מפקדים בחזבאללה. לדבריו, חזבאללה עדיין לא הצליח לחסום את הפרצות, על אף שהוא מפעיל מכשירי קשר מוצפנים, רובם מתוצרת איראן, שפותחו על בסיס מכשירים סיניים, רוסיים וצפון קוריאניים. אסעד ציין כי הסיכונים הוכיחו שניתן לפרוץ

למכשירים הללו ולכן הצפנתם איננה יעילה. הוא הוסיף כי ישראל גם מנצלת את העובדה שחוליות בלתי סדירות של פעילים חושפות את עצמן ופעילים נוספים באמצעות צילום תמונות, תוך הפרת מגבלות ביטחון המידע (אלשרק אלאוסט, 18 ביולי 2024).

רובה לשיבוש פעולת רחפנים

במהלך הטקסים לציון יום העאשורא' בצ'אחיה אלג'נוביה בבירות, תועד שימוש של פעילי חזבאללה ברובה שיבוש נגד רחפנים (Drone Gun). דווח כי הרובה אינו מכיל קליעים והוא מאפשר להשתלט על רחפן במרחק של עד שני ק"מ, מבלי להסב נזק לאזור שבקרבתו, וזאת ע"י הנחתת הרחפן בבטחה, כך שניתן לדלות ממנו מידע. לפי הדיווח, הרובה מסוגל לשבש מסלולי רחפנים והוא עובד באמצעות סוללה (ערוץ אלג'דיד, 18 ביולי 2024).

נאום נצראללה

ב-17 ביולי 2024 נשא מזכ"ל חזבאללה, חסן נצראללה, נאום לציון היום העשירי לעשורא'. בנאומו, שב נצראללה על העמדה כי הלחימה של חזבאללה נגד ישראל בדרום לבנון תימשך כל עוד לא תושג הפסקת אש ברצועת עזה. להלן הנושאים המרכזיים בנאום:

◆ **איום בהרחבת השיגורים:** הזהיר כי המשך הפגיעה באזרחים לבנונים "יאלץ" את חזבאללה להגיב בירי לעבר יישובים בישראל שעד כה לא היו יעד לתקיפות.

◆ **מוכנות למלחמה כוללת:** אמר כי האיומים מצד ישראל על מלחמה נגד חזבאללה לא מפחידים אותו. הוא התייחס לפרסומים על כך שצה"ל סובל ממחסור בטנקים והזהיר כי אם ישראל תכניס טנקים לדרום לבנון, לא יישארו לה טנקים בכלל.

◆ **המשא ומתן על הסדר בגבול:** הדגיש כי אם תושג הפסקת אש, ניתן יהיה לקיים את המשא ומתן על הסדר בגבול וכי הרשויות הלבנוניות הן שינהלו אותו. הוא הוסיף כי הפרסומים על כך שהושג הסכם לשרטוט הגבול אינם נכונים, וכי יש רק טיוטות, הצעות ורעיונות. לדבריו, עתיד דרום לבנון ייקבע בהתאם לתוצאות המערכה שמתנהלת כעת.

◆ **שיקום דרום לבנון:** הבטיח לתושבי הדרום כי הכפרים בקו הגבול ישובו "למצבם הקודם" וכי הם יהיו "יפים יותר" כי הם סמל "לאיתנות ולהתנגדות שלנו".

◆ **שבחים לחות'ים:** הדגיש את שילוב הכוחות של "ציר ההתנגדות" בלבנון, תימן ועיראק יחד עם איראן וסוריה כתמיכה בפלסטינים. שיבח את החות'ים על הצלחתם "למנוע מספינות לחצות את הים האדום אל פלסטין הכבושה ולהטיל מצור על נמל אילת, אשר לדברי מנהליו פשט את הרגל".



נצראללה בנאום לציין העשורא' (אלמנאר, 17 ביולי 2024)

התבטאויות בכירי חזבאללה

◀ יו"ר מועצת השיפוט של חזבאללה, מחמד יזבכ, אמר כי "ההתנגדות" עוקבת אחר מקומות המסתור של "האויב" ומאיימת עליו, וכי אם ישראל תמשיך להרוס בתים ולבצע חיסולים, אז "ידיה של ההתנגדות תגענה לכל היישובים, עד אשר לא יישאר בישראל מקום בטוח" (אלעהד, 19 ביולי 2024).

◀ סגן יו"ר המועצה המבצעת של חזבאללה, עלי דעמוש, אמר כי "פעילי ההתנגדות נמצאים בכוננות והיא מכינה את אמצעי הלחימה שלה בים, ביבשה ובאוויר. ההתנגדות נמצאת במוכנות המרבית להתמודד עם כל תרחיש וכל מלחמה שתכפה עליה". בנוסף לכך, הוא ציין כי על ישראל לדעת שמלחמה נגד לבנון כיום לא תהיה כמו המלחמות הקודמות וכי ישראל תיאלץ לפנות אזורים רחוקים יותר מגבול הצפון (סוכנות הידיעות הלבנונית, 15 ביולי 2024).

◀ חבר הפרלמנט מטעם סיעת חזבאללה, חסן פצ'אללה, אמר כי "ההתנגדות" מחויבת להגן על לבנון, בלי קשר לקורבנות, וכי היא מחויבת לבסס משוואות חדשות שכוללות תקיפה נגד יישובים חדשים בכל תקיפה שבה ייפגעו אזרחים בלבנון. הוא טען כי לחזבאללה יש יכולות מודיעיניות וטכנולוגיות שמאפשרות לו לעקוב אחרי המפקדות הסודיות של צה"ל ואחרי אתרי הפריסה שלו (אלנשרה, 19 ביולי 2024).

התבטאויות נוספות

◀ אברהים אלמין, העורך הראשי של היומון הלבנוני אלאח'באר, המזוהה עם חזבאללה, ציין כי תקיפות חזבאללה נגד יישובים חדשים בצפון ישראל, בנוסף לתקיפה החות'ית באמצעות כטב"ם נגד תל אביב,² מהוות את הסימנים הראשונים של התוכנית החדשה של "ציר ההתנגדות" ונועדו להראות כי "כוחות ההתנגדות" יכולים לבצע פעולות "שהאויב לא יכול למנוע". בהתייחסו לאיום של נצראללה לפגוע ביישובים חדשים בישראל, כתב אלמין כי "ההתנגדות" הכינה את עצמה לתגובה בעוצמה חזקה יותר נגד יישובים חדשים וכי אם זה יוביל לתגובה נוספת מצד ישראל, חזבאללה מוכן ללכת עד מלחמה כוללת. לפי אלמין,

² להרחבה, ראו מחקר של מרכז המידע מ-22 ביולי 2024: "[הסלמה בעימות בין ישראל והחות'ים – רקע ומשמעויות](#)".

מאז תחילת המלחמה, נצראללה ומנהיג החות'ים, עבד אלמלכ אלחות'י, הבהירו כי הם פועלים כתמיכה ברצועת עזה וב"התנגדות" שלה, וכי השניים פיתחו את התיאום המבצעי בין כל "כוחות ציר ההתנגדות" בכל החזיתות, מהמרכז באיראן, דרך עיראק, סוריה, תימן, לבנון ועד רצועת עזה ושאר "פלסטין" (אלאח'באר, 20 ביולי 2024).

◀ "חוגים מקורבים לחזבאללה" הסבירו כי דבריו של נצראללה כי מדינת לבנון תהיה אחראית על ניהול המשא ומתן על ההסדר בגבול לאחר הפסקת האש נועדו להכחיש אפשרות של משא ומתן ישיר בין חזבאללה לבין ארה"ב מאחר שהדבר יצריך מתווך "ניטרלי" במקומו של יו"ר הפרלמנט, נביה ברי, שמזוהה עם "ההתנגדות". הם הוסיפו כי נצראללה גם ביקש להראות שחזבאללה אינו מנהל "מדינה בתוך מדינה" וכי כל מה שקשור לאדמה ולגבול הוא עניין ריבוני שנמצא בסמכות המדינה (אלג'מהוריה, 19 ביולי 2024).

המצב בדרום לבנון

סיוע חזבאללה לכפרים

◀ דווח כי חזבאללה שיפר את תוכניות התמיכה בנפגעי הארגון וכי היחידות בשטח, יחד עם העיריות בדרום לבנון, מבצעות סריקות יומיומיות של הנזקים שנגרמו מהתקיפות הישראליות. כמו כן, פועל צוות שמבצע מעקב יומי אחר מצב האזרחים שלא עזבו את הכפרים הסמוכים לגבול, שם מנגנוני המדינה עוקבים אחרי צרכיהם מבחינת מקורות אנרגיה, מזון ואספקה רפואית. עוד דווח כי צוות מיוחד של חזבאללה מחלק סיוע חומרי לכלל העקורים שרשומים אצלו, כולל אלו שנמצאים הרחק מאזור העימות, וכי הארגון מעניק להם ביטוח רפואי מלא בנוסף לסיוע במזון ובמימון מגורים חלופיים למשפחות שלא השיגו מגורים בחינם (אלאח'באר, 19 ביולי 2024).

◀ "מקורות יודעי דבר" מסרו כי לנוכח ההערכה כי מלחמת ההתשה בגבול צפויה להימשך עוד זמן רב לנוכח הקשיים בהשגת הפסקת אש ברצועת עזה, בחזבאללה החליטו לתת עדיפות לשיכון זעמם של הנוצרים והדרוזים שמתגוררים באזור הגבול. בשל כך, חזבאללה הכפיל את הסכומים שהוא משלם לנפגעי המלחמה, הוא העביר כ-90 עד מאה אלף עקורים לדירות שעליהן הוא משלם את השכירות ומספק להם מזון ומצרכי יסוד (אלכלמה אונליין, 18 ביולי 2024).

ההרס בכפרים

◀ כתב הגרדיאן הבריטי סייר בכפרים אלעדיסה וכפר כלא בדרום לבנון יחד עם כוח יוניפי"ל וסקר את הפגיעה בישובים כתוצאה מהתקיפות הישראליות. לפי הדיווח, כמעט כל התושבים עזבו את הכפרים שהפכו לעיי חורבות, כאשר רק מבנים ספורים הצליחו לא לספוג פגיעות ישירות. הכתב תיאר כי השיירה נתקלה רק בכלי רכב של צבא לבנון ובשלושה אמבולנסים של שירותי הצלה ששייכים לחזבאללה ולתנועת אמל (הגרדיאן, 20 ביולי 2024).

חשיפת רשת לרכישת חלקי כטב"מים באירופה

רשויות אכיפת החוק בגרמניה ובספרד עצרו ארבעה חשודים לבנונים בהפעלת רשת לרכישת רכיבים לבניית כטב"מים תוקפים עבור חזבאללה. לפי התביעה, שלושת העצורים בספרד והעצור הרביעי בגרמניה.

החשודים רכשו, במסווה של חברת צעצועים, רכיבים אלקטרוניים, מדחפים, עשרות מנועי בניזן, יותר מ-200 מנועים חשמליים יותר מ-12 טונות של רכיבים נוספים שחיוניים לבניית מכל הדלק, הכנפיים ורכיבי הנעה עבור הכטב"מים. רשויות אכיפת החוק העריכו כי הרכיבים אפשרו לחזבאללה לבנות יותר מאלף כטב"מים, חלקם שימשו לתקיפות נגד ישראל לאחר 7 באוקטובר 2023 (אל פאיס, 18 ביולי 2024; דר שפיגל, 15 ביולי 2024).

המגעים להשגת הסדר בלבנון

דווח כי השליח המיוחד של הממשל האמריקאי, עמוס הוכשטיין, ערך ביקור לא מתוכנן בסעודיה עם השליח הצרפתי המיוחד, ז'אן איב לה דריאן, כדי לדון בהתפתחויות בזירה הלבנונית, ובראשון החשש מהסלמה בדרום המדינה וסוגיית הבחירות הנשיאות (אלמרדה, 19 ביולי 2024). בדיווח נוסף, "מקורות דיפלומטיים" מסרו שלה דריאן ביקר בריאצ' בשבוע שעבר ונועד עם יועץ בית המלוכה, נזאר אלעלולא, שאחראי על נושא לבנון. לפי הדיווח, לה דריאן הציג את תוצאות השיחות האחרונות, כולל המפגש שלו עם הוכשטיין. עם זאת, "המקורות" לא אישרו שהוכשטיין גם הגיע לסעודיה (אלג'מהוריה, 22 ביולי 2024).

פורסמו הסעיפים שכוללת ההצעה הלבנונית הרשמית לפתרון המצב בדרום לבנון לאחר שתושג הפסקת אש: סיוע בחזרה מהירה ובטוחה של עקורים מאזורי הגבול; הפסקה סופית של "ההפרות" הישראליות וביצוע מתקפות סייבר; תמיכה בינלאומית לחיזוק פריסת צבא לבנון מדרום לנהר הליטאני, אספקת הציוד הדרוש לו וסיוע לכוחותיו; קביעת גבולותיה המוכרים בינלאומית של לבנון על ידי השלמת תהליך ההסכמה על 13 הנקודות השנויות במחלוקת הנוגעות לגבול ישראל-לבנון; דבקות בפעילות כוחות יוניפי"ל וחידוש והארכת המנדט של הכוח מבלי לבצע בו תיקונים (אלאח'באר, 17 ביולי 2024).

ממשל לבנון

שר החוץ הלבנוני, עבדאללה בו חביב, ציין כי בירות מוכנה לערוך משא ומתן בלתי ישיר עם ישראל בנוגע למצב בדרום לבנון "אם היא תפסיק את תוקפנותה". הוא הוסיף כי נפגש עם שליחו של נשיא ארה"ב, עמוס הוכשטיין, כדי לדון בנושא. בנוסף, ציין בו חביב את עמדת לבנון הרשמית, הדבקה ביישום החלטה 1701 באופן מלא ומקיף, וקרא למועצת הביטחון של האו"ם לפקח על המשא ומתן (MTV, 17 ביולי 2024).

בו חביב נועד בשולי ישיבת מועצת הביטחון של האו"ם בניו יורק עם מקבילו הרוסי, סרגיי לברוב, ודן עמו במצב בדרום לבנון ובדרכים לעצור את ההסלמה. בו חביב נועד גם עם ממלא מקום שר החוץ של איראן, עלי באקרי כני, ושוחח עמו על ההתפתחויות האחרונות באזור. השניים הסכימו כי צריך להשקיע את כל המאמצים האפשריים כדי להגיע להפסקת אש ברצועת עזה ובדרום לבנון (סוכנות הידיעות הלבנונית, 18 ביולי 2024).

בו חביב ביקר בהונגריה ונועד עם מקבילו, פטר סירטו. סירטו הודיע כי הונגריה תסייע ללבנון ולצבא לבנון וכי המדינה תפעל, כנשיאה התורנית של האיחוד האירופי, כדי שהאיחוד האירופי יעביר 15 מיליון יורו ללבנון, כדי לממן חלק מהצרכים של צבא לבנון בתחום הלוגיסטי ובתחום הבריאותי (סוכנות הידיעות הלבנונית, 19 ביולי 2024).

ב-21 ביולי 2024, ביקר ראש ממשלת המעבר בלבנון, נג'יב מיקאטי, בעיראק ונועד עם מקבילו, מחמד שיאע אלסודאני. הצדדים דנו ביחסים בין המדינות ובדרכים לפיתוחם, וכן בהתפתחויות באזור, ובראשון הלחימה ברצועת עזה ובדרום לבנון. אלסודאני הדגיש כי יש לעצור את התוקפנות נגד לבנון ו"פלסטין" (ערוץ הטלגרם של לשכת ראש ממשלת עיראק, 21 ביולי 2024).



פגישת ראש ממשלת עיראק (מימין) עם מיקאטי (ערוץ הטלגרם של לשכת ראש ממשלת עיראק, 21 ביולי 2024)

ראש מנגנון הביטחון הכללי לשעבר של לבנון, לואי' (אלוף) עבאס אבראהים, סיפר כי השליח האמריקאי המיוחד, עמוס הוכשטיין, פנה אליו לאחר תחילת המלחמה באוקטובר 2023 וביקש ממנו לסייע בהרגעת המתרחשות בין ישראל לבין חזבאללה. אבראהים ציין כי הוא חש שהוכשטיין מודאג מאחר שהוא יודע שישאל אינה מסוגלת להילחם בשתי חזיתות ולכן רצה להפיג את המתרחשות בגבול. לפי אבראהים, כאשר חזבאללה שיגר את הכטב"ם "הדהד" ("דוכיפת") לשטח ישראל, המטרה הייתה לשלוח מסר לישראל "לחשוב מאה פעמים לפני שיעשו משהו", אך גם לשלוח מסר להוכשטיין, ששהה בבירות, כי חזבאללה נמצא בעמדת כוח ואינו מוכן שיכפו עליו דרישות במסגרת המשא ומתן (בי-בי-סי בערבית, 19 ביולי 2024).

צבא לבנון

ב-21 ביולי 2024, הודיע צבא לבנון כי מגדל תצפית נפגע בתקיפה ישראלית באזור העיירה עלמא אלשעב, כ-1.3 ק"מ מצפון לחניתה. צוין כי כתוצאה מכך, נפצעו שני חיילים באורח בינוני (חשבון X של צבא לבנון, 21 ביולי 2024).

מפקד צבא לבנון, ג'וזף עון, נועד עם השליח המיוחד של שר החוץ של רוסיה לענייני המזרח התיכון, ולדימיר ספרונקוב (Vladimir Safronkov), ודן עמו במצב בלבנון ובאזור (סוכנות הידיעות הלבנונית, 19 ביולי 2024).

יוניפי"ל

מקור לבנוני רם דרג מסר כי ראש ממשלת המעבר בלבנון, נג'יב מיקאטי, הנחה את שר החוץ הלבנוני, עבדאללה בו חביב, לפעול כדי שמנדט יוניפי"ל יוארך בהתאם למתכונת הרגילה וללא שינויים, לנוכח החשש מהסלמה מכיוון ישראל. "המקור" הוסיף כי הצרפתים הביעו חשש כי אם יחל מבצע צבאי ישראלי בזמן הדיונים במועצת הביטחון של האו"ם על הארכת המנדט, זה יגרום לדין במשימות שחורגות מהחלטה 1701, אולם האמריקאים הרגיעו וציינו כי הם פועלים למנוע את הרחבת המלחמה (אלאנבאא', 15 ביולי 2024).

◀ מפקד יוניפי"ל, ארולדו לזארו, נועד עם נציגי המדינות המשתתפות בכוח שמירת השלום בדרום לבנון. הוא הדגיש כי פעילותם של למעלה מעשרת אלפים משקיפים מ-49 מדינות ביוניפי"ל הינה חיונית ליציבות לאורך הקו הכחול. לזארו שיבח את המדינות המשתתפות על תמיכתן והדגיש כי אנשי הכוח לשמירה על השלום מוכנים לסייע להפגת המתחוות ולשוב להפסקת פעולות האיבה (חשבון X של יוניפי"ל, 15 ביולי 2024).



פגישת מפקד יוניפי"ל עם נציגי המדינות החברות (חשבון X של יוניפי"ל, 15 ביולי 2024)

סוריה

סייען של כוח קדס וחזבאללה נהרג בתקיפה

◀ ב-15 ביולי 2024, דווח כי כטב"ם ישראלי תקף כלי רכב בכביש דמשק-בירות, באזור אלצבורה, בגבול סוריה-לבנון. צוין כי בתקיפה נהרגו בראא' אלקאטרג'י ועוזרו. אלקאטרג'י, איש עסקים המקורב לנשיא סוריה, בשאר אלאסד, היה בקשר הדוק עם כוח קדס של משמרות המהפכה האיראניים וסייע במימון כוח קדס וחזבאללה.³ דווח כי הוא היה אחראי למימון "ההתנגדות הסורית לשחרור הגולן" (החטיבה לשחרור הגולן)⁴ (המרכז הסורי לזכויות אדם, 15 ביולי 2024; אלערביה, 15 ביולי 2024). ישראל לא קיבלה אחריות על הריגתו של אלקאטרג'י.



מימין: כלי הרכב שהותקף (חשבון X של Ziyad Shikhani, 15 ביולי 2024); משמאל: בראא' אלקאטרג'י עם בשאר אלאסד (חשבון X של ד"ר אחמד יאסין, 15 ביולי 2024)

³ אלקאטרג'י היה שותף-מייסד במספר חברות, בראשן קבוצת אלקאטרג'י (Katerji Group) הבינלאומית. אלקאטרג'י וקבוצת אלקאטרג'י הופיע ברשימת הסנקציות של ארה"ב בשל סחר בדלק בין המשטר הסורי לדאעש והעברת תזקי נפט לשטחים שהיו בשליטת דאעש בסוריה (המרכז הסורי לזכויות אדם; CNN בערבית, 15 ביולי 2024).

⁴ ב-8 במרץ 2017 הודיע אכרם אלכעבי, מזכ"ל המיליציה העיראקית הפרו-איראנית, אלנג'באא' (האצילים), על הקמת החטיבה לשחרור הגולן. הוא הצהיר כי לוחמיו בסוריה מוכנים "לשחרר" את רמת הגולן יחד עם צבא סוריה לכשתסתיים המערכה נגד דאעש.